

väl *sin* föreskrift med: att, efter utstrykningarna, slutligen — *skrifva*, hvad som är värdigt att läsas. Öfversättningen torde närmare likna originalet, om man, med bibehållande af Öfversättarens hela ordmängd, säger så här:

*Skrif om, stryk ut, skrif om, stryk ut, skrif om, min vän,
Hvad du vill ge förtjenst att läsas om igen.*

Likväl kan ändå förtjensten, med alla möjliga *utstrykningar* och *omskrifningar*, bli borta.

7:0 *Orator non nisi vir bonus.* Kan vara angeläget att begagna af en skojare, som tror sig vara god orator, och derigenom vill förbättra omdömet öfver sin moraliska karakter; men för en hederlig man, som det oakadt kan vara en dålig och oredig orator, vore detta valspråk verkligen farligt.

8:0 *Qui bene distinguit, bene docet.* Kan nyttjas till valspråk för en som förblandar alla ämnen i en röra, utan att kunna skilja det ena från det andra; men likväl vill upphäfvast sig till lärare.

9:0 *Oleum et operam perdidit.* Är en syndabekännelse, som borde åläggas hvar och en litterär papegoja, som pratar gorm och skrifer det som är oredigt och onyttigt, men ändå icke kan låta bli.

10:0 *Din känsla väckte dig, att bli förnuftets tolk; gå, lyd, med värdighet, den kallelse det gifver.* KELLGREN. Passar väl på en skrift, som innehåller allt möjligt oförnuft.

11:0 *Nos poma natamus.* Vore ett vida tjenligare uttryck för vissa litterära arbetsdrängar, än att så ofta skriva: *vi Litteratörer, oss Svenska Litteratörer m. m.*, i synnerhet för sådana litterära klåpare, som prata om logika och språk, utan att förstå någondera; som tala om god stil och sjelfve skriva: *ifrån stilens sida, sjelfvesta, svårskaffeliga, berigtiga m. m.* och som icke förstå, att om man t. ex. skulle säga: *Till de onyttigaste skrifter räkna vi Litteratur-Jurnalen, som endast genom förvidningar af andras ord, genom språkfel, genom täta kontradiktioner mot sig sjelf, genom nonsens och genom synbar okunnighet gjort sig märkvärdig; så kan man också, för hvar och en som har begrepp, derjemte säga: Hit höra också alla andra dåliga och onyttiga skrifter, såsom: Skrifveriets försvar; Samtal på Torget i Marano; Ströskrift utan prenumeration; Ny Stafningslära för de obebodda öar i Söderhafvet och den tillkommande Kolonien på Spitsbergen; vissa för betalning tillverkade Bihang till Dagligt Allehanda, m. fl.; ty ordet endast, på det ställe det nu står, är icke uteslutande, eller innefattar något privilegium exclusivum för Litteratur-Jurnalen, att ensam vara dålig, utan det hör till Litteratur-Jurnalens egen inskränkta beskaffenhet. I förra fallet skulle det stå: Till de onyttigaste skrifter räkna vi endast Litteratur-Jurnalen m. m. Men (Gud nåde oss så visst!) så okunnig den är, så har den ändå åtminstone sina halfsyskon och kusiner.*

N:o 13.

Trompeten

eller

Krigsförklaring emot allt ondt.

Fredagen den 7 Februari 1812.

Partier och Oenighet i Samfundet.

Är du åsna eller skugga? var den första fråga, som den ene Abderiten gjorde den andra, när de möttes, under loppet af den märkvärdiga processen, huruvida den, som hade försålt en åsna, tillika i samma köp hade försålt hennes skugga, hvil'et åsnadrifvaren, som hade försålt åsnan, ville bestrida. Det är bekant, att Staden Abdera för denna orsak var delad i 2:ne hätska partier, hvilka, i anseende till deras olika tänkesätt i frågan, kallades antingen *Åsnor* eller *Skuggor*. Detta och alla tiders exempel bevisa, huru lätt partier kunna uppkomma af ingenting, och huru skadliga de äro för den Stat der de få insmyga sig. Men är det väl billigt att en Stat skall sönderslitas blott för enskilda stridigheter, som ofta äro bagateller, och att den allmänna enigheten skall förstöras för ett ingenting? En Stat, som söndrar sig emot sig sjelf, kan icke äga bestånd, och det har derfor alltid varit ovännens vanliga knep, att sprida oenighet, för att derigenom bli så mycket säkrare om en lycklig utgång för sina afsigter. Partier äro så mycket farligare, som de småningom öka sig liksom snöbollen, som vexer under det han rullas, och är därför så mycket angelägnare att förekomma dem i deras början. — Men

Hvart tar jag nu vägen? Jag skulle ju icke skriva någon politik? Detta slags politik kan likväl icke skrivas för ofta; ty utan enighet och sjelfständighet komma vi icke ur fläcken.

Twist om en strunt.

Jag nämde i vårt sista blad ordet *enighet*. Jag nämner det så gerna; men den var förbi för en stund äfven i *vårt* lilla samfund. Jag hoppas likväl att den hädanefter skall bibehållas. Tänk att, i sista Plenum, yppades hos oss en faslig stridighet. Partierna voro 2, och orsaken var en lika så stor strunt, som orsaken i Abdera. Ja, hela saken var nästan en och densamma. Kan väl någon gissa hvad orsaken var? — Omöjligt! — Jag vill då yppa den. Frågan, som behandlades med så mycken hetta, och som delade vår Societet i 2:ne häftiga partier, var (jag blyges att nämna den) emellan *Dagligt Allehanda* och *Journalen för Litteraturen och Theatern*. Icke så, som skulle frågan varit att vilja försvara den ena eller andra, eller att afgöra någon rangtvist dem emellan (ty på vår rangordning står ingendera), utan endast, hvilkendera vi först borde anfäktas (NB det är förut enhälligt afgjort, att krig skall förklaras emot begge, och att vi med dessa skola rida spärr). Emot all förmodan slog pluraliteten så ut, att *Dagligt Allehanda* skulle ha förmånsrätt den här gången. Den andra frågan blef då naturligtvis, hvilken artikel vi först borde fästa oss vid. Pluraliteten slog ned på artikeln i N:o 269 om värdshuset här i Staden.

Quinnors Försvar.

När vi då äntligen kommo till öfverläggning om sjelfva frågan, så kom enigheten tillbaka, och vi funno enhälligt, att *Dagligt Allehanda* hade ganska orätt i sina sätser. Den som larmat deröfver, att flickor hålla spisqvarter, och tillika tager det matta skälet, att dessa flickor merendels äro sådana, som förut tjent på värdshus, synes oss

nog mycket röja, att han sjelf är värdshushållare, och vill vara ensam om födkroken, och således tycker illa om, att någon annan befattar sig dermed; och som han anser, att flickorna icke så väl kunna försvara sig, så vänder han sin gadd emot dem. Ingen annan än en värdshushållare kan vara förnärmad derigenom, att flickor eller enkor hålla värdshus. Allmänheten tror sig snarare finna mycket skäl, att det borde blott vara qvinnor, men ej manspersoner, som hålla värdshus; ty det blir ändå alltid qvinnorna, som få kännas vid hela besväret, och gunstige herrn gör sällan annat, än bara emottager, och kanhända på sina nöjen eller på hustruns jungfrur förstör de penningar, som qvinnfolken draga in i huset. Manspersoner tyckas också böra använda sig till vida nyttigare yrken för Staten, än att hålla spisqvarter och många sig in i qvinnfolkens egentliga göremål. Qvinnorna hafva dessutom icke så många utvägar att föda sig, som manspersonerne, och det är därför högst obilligt, att vilja betaga dem hvad egentligen hör dem till. Det är ej nog, att karlarne äro skraddare, hårfrisörer m. m., som egentligen borde tillhöra qvinnor; nu vill man också betaga dem att laga mat för egen räkning, och icke annorlunda än såsom tjenstehjon åt en karl, som ofta blir en stor slyngel, när han icke har något att göra, men ändå blir väl född genom sina qvinnfolk. Ofta händer ju, att det är just herrar värdshushållare, som sjelfve göra sina och andras jungfrur till mamseller, och derigenom sätta dem ur stånd att vidare taga pigtjenster; och när en sådan junker, efter åtnjutna nöjen, ändtligen ledsnar och lemnar Mamsellen och hennes barn på bara backen, så är det en oförskämd skamlöshet, att vilja neka henne att begagna den födkrok, som bäst passar henne, och till hvilken hon blifvit vand under sin tjenstetid på värdshus. Men skamlösheten är nästan mer öfverdrifven i det påståendet, att de icke en gång borde få förestå nederlagsställen åt Bryggare. Det vore just ett värdigt arbete för en karl. I öfrigt måste man respektera Ständernas välgörande omtanka, som ansågo angeläget, att utvidga näringsfriheten för qvinnor, hvilka långt bättre än karlarne behöfvä den.

Vackra Flickor.

Den missnöjde författaren ifrar också deremot, att vackra flickor äro uppapperskor på värdshusen. Meningen måtte väl icke vara, att dertill skulle nyttjas gamla käringar, hvilket i alla fall vore osnyggt; och dessutom, hvar skulle väl flickorna taga vägen i stället? och hvad vore väl vunnit på detta byte? Ingenting. Är meningen att uppässningen i stället skulle ske af gossar eller drängar, så är förslaget än orimligare. En matmor skulle icke kunna hålla dem i styr, och de skulle slutligen bli aldeles oduglige. Manspersoner borde aldrig få nyttjas till uppässare inom hus. De böra användas till sådana yrken, som bättre anstå dem, och som qvinnfolken icke kunna uträtta. Vi ha qvinnfolk nog; men deremot brist på karlar vid jordbruket. Utomdess, och sedan ett bord blifvit uppässadt, kunna qvinnfolken, den öfriga tiden, göra mycket gagn i ett hus, som man aldrig får vänta af en dräng. När man vill kritisera, så bör man hålla sig vid sådana ämnen, som fordra jemkning; icke vid sådana, som sjelfva rimligheten förbjuder att ändra. Snarare vore det angeläget att föranstalta, det icke så många manspersoner finge vara dels lösdrifvare dels lättingar; ty derigenom lider Staten skada. Af qvinnor ser man likväl sällan hvarken lösdrifvare eller så många lata. När man då lägger dertill, att många karlar derjemte äro stora fyllbulkar, men att fylleriet deremot är mera sällsynt hos qvinnfolken, ehuru det kan göra en grufflig skada när det någon gång får rota sig in; så äga våra karlar ingenting att skryta af, och de måste ostridigt lemna qvinnfolken i många delar ett betydligt företräde.

På Trettietyva Nummer af denna skrift, som utgifves Tisdagar och Fredagar, emottages prenumeration med En R:dr Banko i Utter & Comp:s Boklåda.

STOCKHOLM, Tryckt hos CARL DELÉN.

N:o 14.

Trompeten

eller

Krigsförklaring emot allt ondt.

Tisdagen den 11 Februari 1812.

Det går alldeles som jag spådde förut. Så snart man skrifer en enda rad för pressen, så är man i ögonblicket underkastad mer eller mindre grundade

Kritiker.

I går singo vi hålla till goda en, som likväl var folkfatt nog, och lydde så här: «Nå det var rätt roligt att få höra stötas i Trompeten om Bevillningen. Den har länge nog varit ett tema, på hvilken hvar och en gnolat efter sin fantasi. Än har man hört, ur den lenaste moll-tön, frampressas en klagosång öfver den blifvande birsten: än, ur en mer gnällande, förespås de olyckliga följder, som deraf borde väntas och ej kunde vara något mindre, än Riksgäldskontorets undergång, Bankomyntets försämrande, Kursens stigande och varuprisens omåttliga uppjagande m. m. Än har en stark bastämman dundrat mot bevillnings principens obillighet och dess omöjlighet i exekution. Man skulle snart falla på den tanken, att den höjt sig från någon, som blifvit hårdt träffad, men, för vissa omständigheter, ej funnit lämpligt att begära kompromiss, eller från någon sträng beskyddare af den förra Bevillningen, hvilken var grundad på sådana principer, att ingen tvetydighet kunde i verkställig-

